

Klientundersøgelsen 2011

Delrapport om kvinder

Af Nadja Lund-Sørensen & Susanne Clausen
Direktoratet for Kriminalforsorgen
Straffuldbyrddelseskontoret september 2014

Indhold

Klientundersøgelsen 2011	1
Indhold	2
1. Indledning	3
1.1. Baggrund for rapporten	3
1.2. Datagrundlag	3
1.2.1. Kvindelige klienter uden dansk cpr-nummer	4
1.3. Læsevejledning	4
2. Baggrundsoplysninger for samtlige kvindelige klienter med dansk cpr-nummer	5
3. Tilsynsklienter	8
3.1. Baggrund	8
3.2. Socioøkonomisk status	9
3.3. Kriminalitet	10
4. Fodlænkeafsonere	12
5. Frihedsberøvede	14
5.1. Baggrund	14
5.2. Sociale forhold	15
5.3. Arbejde og indkomst	16
5.4. Boligsituation	18
5.5. Familiemæssig situation	19
5.6. Uddannelse og kursusdeltagelse	20
5.7. Somatisk og psykisk sygdom	21
5.8. Kriminel belastning	26
5.9. Oplysninger vedrørende aktuelle fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling	28
6. Opsummering	36

1. Indledning

1.1. Baggrund for rapporten

I juli 2013 udkom rapporten *Klientundersøgelsen 2011*¹. Rapporten belyser Kriminalforsorgens klienter, hvad angår personlige, sociale og kriminalitetsmæssige forhold. Klientundersøgelsen 2011 omfatter samtlige klienter, der var registreret i Kriminalforsorgens klientsystem den 31. januar 2011, og undersøgelsen belyser klienternes situation på denne dag – eller så tæt på som muligt. Klientundersøgelsen 2011 omfatter tre typer af klienter; a) dømte, som har tilsyn af Kriminalforsorgen, b) dømte, som afsøner en fængselsstraf og c) varetægtsfængslede. Klientundersøgelsen 2011 angår klienter i alle aldersgrupper.

Denne rapport er en delrapport om kvindelige klienter i Kriminalforsorgen. Kvinderne er en lille del af den samlede population i Kriminalforsorgen, og der er sjældent fokus alene på kvinder i kriminologiske undersøgelser. Denne delrapport giver viden om kvindernes personlige, sociale og kriminalitetsmæssige forhold, og omfatter alle kvinder, der var registreret i Kriminalforsorgens Klientsystem d. 31. januar 2011. Delrapporten omhandler tilsynsklienter, fodlænkeafsonere, fængselsafsonere og varetægtsfængslede.

1.2. Datagrundlag

Oplysningerne i rapporten er baseret på registerdata og stammer primært fra Danmarks Statistik. Endvidere anvendes oplysninger fra Kriminalforsorgens klientsystem².

På indexdagen den 31. januar 2011 var der 1.345 kvindelige klienter i Kriminalforsorgen. Langt hovedparten af disse kvinder var i tilsyn. Fordelingen fremgår af tabel 1.1.

Tabel 1.1. Retlig status

	Antal	Procent
Tilsyn	1.171	87,1
Fængselsstraf (fængselsafsonere + fodlænkeafsonere)	111	8,3
Varetægtsfængsling	63	4,7
I alt	1.345	100

Tabel 1.2 viser, at 98 pct. af kvinderne er danskere eller fastboende udlændige, og at 2 pct. – svarende til 31 personer - er udlændinge uden fast tilknytning til Danmark.

Tabel 1.2. Tilknytning til Danmark

	Antal	Procent
Danskere og fastboende udlændinge (med dansk cpr-nummer)	1.314	97,7
Udlændinge uden fast tilknytning til Danmark (uden dansk cpr-nummer)	31	2,3
I alt	1.345	100

Rapporten omfatter kun klienter med dansk tilknytning (dvs. dansk cpr-nummer), eftersom Danmarks Statistik ikke registrerer oplysninger om udlændinge uden fast tilknytning til Danmark (dvs. uden et dansk

¹ Clausen, Susanne: *Klientundersøgelsen 2011*. Direktoratet for Kriminalforsorgen, 2013.

² For en nærmere beskrivelse af data se *Klientundersøgelsen 2011*.

cpr-nummer). Denne rapport skal læses som et tillæg til Klientundersøgelsen 2011. I de tilfælde, hvor læseren ønsker nærmere oplysninger om variabeldefinitioner og datagrundlag, henvises til hovedrapporten med dertil hørende bilag.

1.2.1. Kvindelige klienter uden dansk cpr-nummer

De 31 kvinder, der er udlændinge uden fast tilknytning til Danmark, findes der kun oplysninger om i Kriminalforsorgens Klientssystem. Ud af de 31 kvinder er 2 tilsynsklienter (7 pct.), 8 er idømt en fængselsstraf (26 pct.), og 21 kvinder (68 pct.) er varetægtsfængslede.

De kvindelige udlændinges statsborgerskab fordeler sig med en hovedvægt af kvinder fra øvrige europæiske lande (N=19). De resterende kvinder har statsborgerskab i henholdsvis øvrige lande (N=7) og nordiske lande (N=5).

I Kriminalforsorgens Klientssystem fremgår det også, hvilken form for kriminalitet som kvinderne er dømt for. De varetægtsfængslede er udeladt, da disse ikke har fået dom. Af de resterende 10 kvinder er 7 dømt for grov narkotikakriminalitet (70 pct.), 1 dømt for vold i øvrigt, 1 dømt for tyveri mv. og 1 dømt for særlov i øvrigt.

1.3. Læsevejledning

I rapporten præsenteres resultaterne i tabeller. Afrundinger af tal kan medføre, at summen af en talrække i nogle tabeller afviger fra totalen. Når der i teksten refereres til udvalgte tal i tabellerne, medtages decimaler ikke, men der rundes op eller ned til hele tal.

Rapportens kapitel 2-5 omfatter kun klienter med dansk tilknytning (dvs. dansk cpr-nummer), eftersom Danmarks Statistik ikke indeholder oplysninger om udlændinge uden fast tilknytning til Danmark (dvs. uden et dansk cpr-nummer).

I kapitel 2 beskrives enkelte baggrundsoplysninger for alle kvinder fordelt på retlig status. Kapitel 3 omhandler tilsynspopulationen, kapitel 4 omhandler fodlænkeafsonerne og kapitel 5 beskriver fængselsafsonere og varetægtsfængslede. I kapitel 6 gives en opsummering af hele rapporten.

Ved udvalgte tabeller sammenlignes den kvindelige population med den mandlige population. Sammenligningerne er særligt gjort ved de forhold, hvor der er en forventet forskel på mænd og kvinder. Samtidig er sammenligningerne hovedsageligt foretaget i kapitel 5, hvor fængselsafsonere og varetægtsfængslede beskrives. Ved sammenligningerne fremstilles procentandelen for henholdsvis mænd og kvinder flere steder i parentes: (K: 31 pct./ M: 12 pct.). Parentesen skal læses således, at K referer til kvinder og M til mænd.

Der henvises løbende til rapporten *Klientundersøgelsen 2011*, hvor datagrundlag og variabeldefinitioner er beskrevet mere udførligt.

2. Baggrundsoplysninger for samtlige kvindelige klienter med dansk cpr-nummer

I dette kapitel angives baggrundsoplysninger for samtlige kvindelige klienter med dansk cpr-nummer.

På indexedagen d. 31. januar 2011 var der i alt 1.314 kvindelige klienter med dansk cpr-nummer. Tabel 2.1. viser deres retlige status. Hovedparten var i tilsyn (89 pct.), mens 8 pct. har modtaget en fængselsstraf og 3 pct. er varetægtsfængslede³.

Tabel 2.1. Retlig status

	Antal	Procent
Tilsyn	1.169	89,0
Fængselsstraf (fængselsafsonere + fodlænkeafsonere)	103	7,8
Varetægtsfængsling	42	3,2
I alt	1.314	100

Af tabel 2.2. fremgår det, at halvdelen af klienterne, der afsoner en fængselsstraf, er afsonere i åbent fængsel, 27 pct. afsoner i lukket fængsel, 4 pct. afsoner på en pension og endelig afsoner 6 pct. af kvinderne i et arresthus

Der er i alt 42 kvinder, der er varetægtsfængslede. 14 af disse sidder varetægtsfængslet på Københavns Fængsler, mens 23 kvinder er placeret i landets øvrige arresthuse. Endelig sidder 5 kvinder varetægtsfængslede på arrestafdelinger i fængsler. De 14 kvinder, der er registreret som fængselsafsonere i en af afdelingerne i Kriminalforsorgen i Frihed (KiF-afdeling), er fodlænkeafsonere.

Tabel 2.2. Institutionstype fordelt på retlig status

	Tilsyn		Fængselsstraf		Varetægt		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Åbent fængsel	0	0,0	51	49,5	1	2,4	52	4,0
Lukket fængsel	0	0,0	28	27,2	4	9,5	32	2,4
Kbh. Fængsler	0	0,0	0	0,0	14	33,3	14	1,1
Arresthus	0	0,0	6	5,8	23	54,8	29	2,2
Pension	0	0,0	4	3,9	0	0,0	4	0,3
KiF-afdeling	1.169	100,0	14	13,6	0	0,0	1.183	90,0
I alt	1.169	100	103	100	42	100	1.314	100

Tabel 2.3 viser aldersfordelingen fordelt på retlig status. Populationens gennemsnitsalder er 37 år, men samlet set er den største aldersgruppe 50 år eller derover. Fængselsafsonerne er den ældste population med en gennemsnitsalder på 40 år, mens populationen af varetægtsfængslede har en gennemsnitsalder på 36 år.

³ Når der ikke er fuldstændig overensstemmelse mellem Klientundersøgelsen 2011 og denne rapport, hvad angår antallet af kvinder, som har tilsyn, og antallet af kvinder, som er idømt en fængselsstraf, skyldes det, at der i nogle tilfælde er divergens mellem oplysningerne fra Danmarks Statistik og oplysningerne fra Klientsystemet. I denne rapport er oplysningerne om køn baseret på Danmarks Statistiks registrering.

Tabel 2.3. Alder fordelt på retlig status

	Tilsyn		Fængselsstraf		Varetægt		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
15-17 år	11	0,9	0	0,0	0	0,0	11	0,8
18-19 år	96	8,2	1	1,0	3	7,1	100	7,6
20-24 år	157	13,4	6	5,8	3	7,1	166	12,6
25-29 år	120	10,3	10	9,7	6	14,3	136	10,4
30-34 år	120	10,3	17	16,5	6	14,3	143	10,9
35-39 år	151	12,9	15	14,6	12	28,6	178	13,5
40-44 år	152	13,0	17	16,5	4	9,5	173	13,2
45-49 år	152	13,0	19	18,4	3	7,1	174	13,2
50 år+	210	18,0	18	17,5	5	11,9	233	17,7
I alt	1.169	100	103	100	42	100	1.314	100
Gns.	37,3	-	40,1	-	35,6	-	37,4	-

Langt hovedparten af de kvindelige klienter er danske statsborgere (92 pct.), mens 3 pct. har statsborgerskab i øvrige europæiske lande og 2 pct. har statsborgerskab fra et land i Afrika.

Den største andel af udenlandske statsborgere findes blandt de varetægtsfængslede, hvor 17 pct. har et andet statsborgerskab end dansk, svarende til 7 personer.

Tabel 2.4. Statsborgerskab fordelt på retlig status

	Tilsyn		Fængselsstraf		Varetægt		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Danmark	1.074	91,9	93	90,3	35	83,3	1.202	91,5
Øvrige nordiske lande	17	1,5	2	1,9	0	0,0	19	1,4
Øvrige europæiske lande	35	3,0	4	3,9	2	4,8	41	3,1
Afrika	22	1,9	1	1,0	3	7,1	26	2,0
Nordamerika	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,1
Syd- og Mellemerika	6	0,5	0	0,0	2	4,8	8	0,6
Asien	10	0,9	3	2,9	0	0,0	13	1,0
Mellemøsten	3	0,3	0	0,0	0	0,0	3	0,2
Statsløs	1	0,1	0	0,0	0	0,0	1	0,1
I alt	1.169	100	103	100	42	100	1.314	100

Tabel 2.5 viser, hvilken kriminalitet klienterne er dømt for. Varetægtsfængslede er udeladt, da de ikke har fået dom.

Blandt tilsynsklienterne er kriminalitetstyperne vold i øvrigt (29 pct.), færdselslovovertrædelser (16 pct.) og tyveri m.m. (13 pct.) de hyppigste forekommende. Anderledes ser det ud for de fængselsdømte klienter,

hvor drab (18 pct.), vold i øvrigt (15 pct.) og grov narkokriminalitet (15 pct.) er de dominerende kriminalitetstyper.

Tabel 2.5. Kriminalitet fordelt på retlig status

	Tilsyn		Fængselsstraf		Varetægt		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Drab (forsætligt)	5	0,4	18	17,5			23	1,8
Vold i øvrigt (forsætligt)	341	29,2	15	14,6			356	28,0
Ildspåsættelse	64	5,5	1	1,0			65	5,1
Anden personfarlig kriminalitet	52	4,4	3	2,9			55	4,3
Anden sædelighedskriminalitet, samt incest	8	0,7	1	1,0			9	0,7
Grov narkokriminalitet	19	1,6	15	14,6			34	2,7
Lov om euforiserende stoffer	48	4,1	7	6,8			55	4,3
Røveri	29	2,5	12	11,7			41	3,2
Tyveri, hæleri samt brugstyveri	154	13,2	8	7,8			162	12,7
Anden berigelseskriminalitet mv.	127	10,9	5	4,9			132	10,4
Hærværk	9	0,8	0	0,0			9	0,7
Færdselslovsovertrædelser	187	16,0	8	7,8			195	15,3
Straffelov i øvrigt	117	10,0	6	5,8			123	9,7
Særlov i øvrigt	0	0,0	1	1,0			1	0,1
Vilkårsovertrædelse	1	0,1	3	2,9			4	0,3
Uoplyst	8	0,7	-	-			8	0,6
I alt	1.169	100	103	100			1.272	100

3. Tilsynsklienter

De kvindelige klienter i tilsyn udgjorde på indexdagen d. 31. januar 2011 i alt 1.169 personer. Omtrent en tredjedel af kvinderne har en psykiatrisk særforanstaltning (33 pct.), mens de betingede dømte udgør 31 pct. af det samlede antal kvinder⁴. 22 pct. er idømt en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, og 101 kvinder (9 pct.) er idømt betinget dom med vilkår om behandling – for 99 kvinder er vilkåret rettet mod alkoholbehandling, og for de resterende 2 kvinder er vilkåret sexologisk behandling. Endelig er 6 pct. prøveløsladte.

Tabel 3.1. Tilsynsart

	Antal	Procent
Betinget dom	360	30,8
Betinget dom med vilkår om samfundstjeneste	253	21,6
Betinget dom med vilkår om behandling	101	8,6
Prøveløsladelse	71	6,1
Psykiatrisk særforanstaltning	384	32,8
I alt	1.169	100

3.1. Baggrund

Tabel 3.2 viser tilsynsklienternes alder på indexdagen. Gennemsnitsalderen blandt samtlige kvinder i tilsyn er 37 år, men der er store variationer på aldersspredningen blandt de forskellige kategorier af tilsynsklienter. Betinget dømte har den laveste gennemsnitsalder på 33 år, mens de betinget dømte med vilkår om behandling har en gennemsnitsalder på 47 år. Det høje aldersgennemsnit for tilsynsklienter med vilkår om behandling skyldes, at hovedparten af kvinder med denne dom er over 50 år.

Tabel 3.2. Alder på indexdag fordelt på tilsynsart

	Bet. dom		Bet. dom m. samf.		Bet. dom m. behandling		Prøve-løsladelse		Psyk. særforanst.		I alt	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
15-17 år	4	1,1	4	1,6	0	0,0	0	0,0	3	0,8	11	0,9
18-19 år	67	18,6	16	6,3	0	0,0	2	2,8	11	2,9	96	8,2
20-24 år	67	18,6	46	18,2	0	0,0	10	14,1	34	8,9	157	13,4
25-29 år	35	9,7	22	8,7	5	5,0	7	9,9	51	13,3	120	10,3
30-34 år	31	8,6	29	11,5	6	5,9	13	18,3	41	10,7	120	10,3
35-39 år	51	14,2	27	10,7	14	13,9	9	12,7	50	13,0	151	12,9
40-44 år	37	10,3	26	10,3	19	18,8	13	18,3	57	14,8	152	13,0
45-49 år	35	9,7	43	17,0	18	17,8	10	14,1	46	12,0	152	13,0
50 år +	33	9,2	40	15,8	39	38,6	7	9,9	91	23,7	210	18,0
I alt	360	100	253	100	101	100	71	100	384	100	1.169	100
Gns.	32,5	-	36,9	-	46,9	-	36,6	-	39,6	-	37,3	-

⁴ Af de 360 kvinder idømt en betinget dom har 308 (86 pct.) almindelig betinget dom med vilkår om tilsyn. En person er under tiltalefravald med vilkår om tilsyn, 3 personer afsoner alternativt (§ 78), 3 personer er benådet, 4 personer er idømt betinget dom med vilkår om Anger Management, og endelig er 2 personer registreret under kategorien andet.

Tabel 3.3 viser, hvilket statsborgerskab de kvindelige tilsynsklienter har. Den langt største gruppe er danske statsborgere (92 pct.), mens en mindre del har statsborgerskab fra andre nordiske lande, øvrige europæiske lande samt lande udenfor Europa. Af de 43 kvinder, der har statsborgerskab i øvrige lande, har 22 statsborgerskab fra Afrika, mens 10 har statsborgerskab fra Asien. Den største andel af danske statsborgere finder man blandt prøveløsladte, hvor 99 pct. er danske statsborgere, og den laveste andel af danske statsborgere finder man blandt betinget dømte med vilkår om samfundstjeneste.

Tabel 3.3. Statsborgerskab fordelt på tilsynsart

	Bet. dom		Bet. dom m. samf.		Bet. dom m. behandling		Prøve-løsladelse		Psyk. særforanst.		I alt	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Danmark	328	91,1	230	90,9	95	94,1	70	98,6	351	91,4	1.074	91,9
Øv. nordiske lande	5	1,4	4	1,6	4	4,0	0	0,0	4	1,0	17	1,5
Øv. europæiske lande	9	2,5	8	3,2	1	1,0	1	1,4	16	4,2	35	3,0
Øv. lande	18	5,0	11	4,3	1	1,0	0	0,0	13	3,4	43	3,7
I alt	360	100	253	100	101	100	71	100	384	100	1.169	100

3.2. Socioøkonomisk status

Tabel 3.4 viser kvindernes socioøkonomiske status⁵. Den socioøkonomiske status angiver klienternes tilknytning til arbejdsmarkedet.

Den største andel af tilsynsklienterne er førtidspensionister (32 pct.), kontanthjælpsmodtagere udgør 21 pct. og beskæftigede udgør 19 pct. 11 pct. af klienterne er registreret som at være midlertidigt uden for arbejdsstyrken, mens 6 pct. er øvrige uden for arbejdsstyrken. Derudover er en mindre andel af kvinderne under uddannelse (3 pct.), pensionister (3 pct.) samt personer i tilbagetrækning fra arbejdsstyrken (1 pct.).

Hvis man kigger på de forskellige typer af tilsyn, så er der stor socioøkonomisk variation blandt de forskellige tilsynsklienter. Blandt samfundstjenestedømte findes den højeste andel af beskæftigede på 46 pct., hvorimod der blandt klienter med dom om psykiatrisk særforanstaltning er den laveste andel af beskæftigede på 6 pct. For klienter med dom om psykiatrisk særforanstaltning findes den største andel førtidspensionister (71 pct.), og blandt de prøveløsladte den største gruppe af kontanthjælpsmodtagere (42 pct.).

⁵ Klienternes socioøkonomiske status er opgjort af Danmarks Statistik i november 2010; altså et par måneder tidligere end indexdagen. For mere information se *Klientundersøgelsen 2011*.

Tabel 3.4. Socioøkonomisk status fordelt på tilsynsart

	Bet. dom		Bet. dom m. samf.		Bet. dom m. behandling		Prøve-løsladelse		Psyk. særforanst.		I alt	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Beskæftigede	57	15,8	116	45,8	26	25,7	6	8,5	22	5,7	227	19,4
Arbejdsløse	14	3,9	23	9,1	6	5,9	1	1,4	2	0,5	46	3,9
Personer midlertidigt uden for arbejdsstyrken	59	16,4	25	9,9	22	21,8	12	16,9	12	3,1	130	11,1
Personer i tilbagetrækning fra arbejdsstyrken	2	0,6	3	1,2	5	5,0	0	0,0	0	0,0	10	0,9
Pensionister	4	1,1	6	2,4	5	5,0	1	1,4	13	3,4	29	2,5
Førtidspensionister	57	15,8	10	4,0	17	16,8	13	18,3	272	70,8	369	31,6
Personer under uddannelse	16	4,4	17	6,7	1	1,0	3	4,2	3	0,8	40	3,4
Kontanthjælps modtagere	117	32,5	31	12,3	13	12,9	30	42,3	50	13,0	241	20,6
Øvrige uden for arbejdsstyrken	31	8,6	19	7,5	6	5,9	5	7,0	8	2,1	69	5,9
Uoplyst	3	0,8	3	1,2	0	0,0	0	0,0	2	0,5	8	0,7
I alt	360	100	253	100	101	100	71	100	384	100	1.169	100

Sammenligner man de kvindelige tilsynsklienters socioøkonomiske status med de mandlige tilsynsklienter, så er der flere førtidspensionister blandt kvinderne end blandt mændene (K: 31 pct./M: 22 pct.). Ligeså er antallet af kontanthjælpsmodtagere størst hos kvinderne (K: 21 pct./M: 16 pct.), og endelig er gruppen af beskæftigede mænd på 25 pct., hvor andelen af kvinder er 19 pct. Det betyder, at de kvindelige tilsynsklienters tilknytning til arbejdsmarkedet er svagere end de mandlige tilsynsklienters tilknytning til arbejdsmarkedet.

3.3. Kriminalitet

Tabel 3.5. viser kriminalitetstyper fordelt på tilsynsart. Hvis man ser på hele tilsynspopulationen er de hyppigst forekommende kriminalitetstyper vold i øvrigt (29 pct.), færdselslovovertrædelser (16 pct.) og tyveri m.m. (13 pct.).

Ved sammenligning af tilsynsklienterne ses det, at der er forskel på, hvilke kriminalitetstyper der oftest forekommer hos de forskellige grupper af klienter. Betinget dømte er primært dømt dom for vold i øvrigt (29 pct.) og tyveri m.m. (26 pct.). Samfundstjenestedømte er primært dømt for anden berigelseskriminalitet og færdselslovovertrædelser (27 pct.), mens de betinget dømte med vilkår om behandling næsten udelukkende er dømt for færdselslovovertrædelser (96 pct.). Endelig er vold i øvrigt, den kriminalitetstype, som klienter dømt til psykiatrisk særforanstaltning primært er dømt for (46 pct.).

Tabel 3.5. Kriminalitet fordelt på tilsynsart

	Bet. dom		Bet. dom m. samf.		Bet. dom m. behandling		Prøve-løsladelse		Psyk. særforanst.		I alt	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Drab (forsætligt)	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	2,8	3	0,8	5	0,4
Vold i øvrigt (forsætligt)	103	28,6	41	16,2	0	0,0	22	31,0	175	45,6	341	29,2
Ildspåsættelse	8	2,2	1	0,4	0	0,0	4	5,6	51	13,3	64	5,5
Anden personfarlig kriminalitet	8	2,2	2	0,8	0	0,0	3	4,2	39	10,2	52	4,4
Anden sædeligheds-kriminalitet, samt incest	1	0,3	1	0,4	2	2,0	1	1,4	3	0,8	8	0,7
Grov narkokriminalitet	3	0,8	1	0,4	0	0,0	13	18,3	2	0,5	19	1,6
Lov om euforiserende stoffer	27	7,5	8	3,2	0	0,0	6	8,5	7	1,8	48	4,1
Røveri	9	2,5	1	0,4	0	0,0	11	15,5	8	2,1	29	2,5
Tyveri, hæleri samt brugstyveri	93	25,8	39	15,4	0	0,0	2	2,8	20	5,2	154	13,2
Anden berigelses-kriminalitet mv.	46	12,8	67	26,5	0	0,0	2	2,8	12	3,1	127	10,9
Hærværk	3	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	6	1,6	9	0,8
Færdselslovs-overtrædelser	13	3,6	69	27,3	97	96,0	3	4,2	5	1,3	187	16,0
Straffelov i øvrigt	43	11,9	23	9,1	2	2,0	0	0,0	49	12,8	117	10,0
Vilkårs-overtrædelse	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,4	0	0,0	1	0,1
Uoplyst	3	0,8	0	0,0	0	0,0	1	1,4	4	1,0	8	0,7
I alt	360	100	253	100	101	100	71	100	384	100	1.169	100

En sammenligning af henholdsvis den kvindelige og den mandlige tilsynspopulations idømte kriminalitet viser, at der er størst forskel i antallet af dømte for anden berigelseskriminalitet (K: 11 pct., M: 4 pct.). Andre nævneværdige forskelle er vold i øvrigt (K: 29 pct., M: 26 pct.) samt ildspåsættelse (K: 6 pct., M: 1,6 pct.). Derudover findes der ikke de store forskelle på mænd og kvinders idømte kriminalitet, når man kigger på den totale gruppe af tilsynsklienter.

Sammenligner man derimod de forskellige tilsynsklienter på køn, så findes forskellene på mænd og kvinder særligt blandt de betinget dømte med vilkår om samfundstjeneste. Blandt samfundstjenere er kvinderne oftere dømt for berigelseskriminalitet (K: 27 pct./ M: 8 pct.), hvorimod mændene oftere er dømt for færdselslovs-overtrædelser (K: 27 pct./ M: 41 pct.).

4. Fodlænkeafsonere

På indexdagen d. 31. januar 2011 var der 14 kvinder, der afsonede med fodlænke, og gennemsnitsalderen var 45 år. Til sammenligning afsonede 195 mænd med fodlænke på samme tid. Hovedparten af de kvindelige fodlænkeafsonerne er danske statsborgere (11 personer), 2 kvinder er statsborgere fra øvrige lande, og endelig har 1 kvinde statsborgerskab fra et europæisk land.

Tabel 4.1. Statsborgerskab

	Antal	Procent
Danmark	11	78,6
Øvrige nordiske lande	0	0,0
Øvrige europæiske lande	1	7,1
Øvrige Lande	2	14,2
I alt	14	100

Tabel 4.2. viser de 14 fodlænkeafsoneres socioøkonomiske status⁶. Den største andel er beskæftigede (43 pct.), mens en mindre del er midlertidigt uden for arbejdsstyrken, førtidspensionister eller kontanthjælpsmodtagere. Endelig er en enkelt kvinde placeret i kategorien øvrige uden for arbejdsstyrken.

Tabel 4.2. Socioøkonomisk status

	Antal	Procent
Beskæftigede	6	42,9
Arbejdsløse	0	0,0
Personer midlertidigt uden for arbejdsstyrken	2	14,3
Personer i tilbagetrækning fra arbejdsstyrken	0	0,0
Pensionister	0	0,0
Førtidspensionister	3	21,4
Personer under uddannelse	0	0,0
Kontanthjælpsmodtagere	2	14,3
Øvrige uden for arbejdsstyrken	1	7,1
I alt	14	100

Kriminalitet

Af de 14 kvinder, som afsoner med fodlænke, er 1 kvinde dømt for drab, 1 er dømt for lov om euforiserende stoffer og 1 er dømt for anden berigelseskriminalitet. 3 kvinder er dømt for tyveri mv., fire er dømt for færdelslovsovertrædelser, og endelig er 4 dømt efter straffeloven i øvrigt.

⁶ Klienternes socioøkonomiske status er opgjort af Danmarks Statistik i november 2010, altså et par måneder tidligere end indexdagen. For en forklaring på kategoriseringen af socioøkonomiske forhold se *Klientundersøgelsen 2011*.

Tabel 4.3. Kriminalitet

	Antal	Procent
Drab (forsætligt)	1	7,1
Lov om euforiserende stoffer	1	7,1
Tyveri, hæleri samt brugstyveri	3	21,4
Anden berigelseskriminalitet mv.	1	7,1
Færdselslovsovertrædelser	4	28,6
Straffelov i øvrigt	4	28,6
I alt	14	100

Sammenlignet med de mandlige fodlænkeafsonere, er der størst forskel på andelen af dømte for vold i øvrigt. 1 kvinde er dømt for vold i øvrigt (7 pct.), mens 88 mænd (45 pct.) er dømt for det samme. Omvendt er kvinderne oftere dømt efter straffeloven i øvrigt (K: 29 pct., M: 8 pct.) og for tyveri m.v. (K: 21 pct., M: 11 pct.). Der er procentvis ca. lige mange kvinder og mænd, der er dømt for færdselslovsovertrædelser (ca. 28 pct.). Bemærk dog, at der generelt er tale om få kvinder, hvorfor en sammenligning bør foretages med forbehold.

5. Frihedsberøvede

Dette kapitel omhandler de frihedsberøvede kvinder. Der skelnes mellem fængselsafsonere og varetægtsfængslede. Der var på indexdagen 89 fængselsafsonere og 42 varetægtsfængslede.

5.1. Baggrund

Tabel 5.1. viser aldersfordelingen for de frihedsberøvede kvinder. I gennemsnit er den samlede gruppe frihedsberøvede kvinder 38 år. Blandt fængselsafsonerne er gennemsnitsalderen på 39 år, og der er flest kvinder mellem 30-34 år (19 pct.), mellem 40-44 år (18 pct.) og 50 år eller mere (17 pct.). Blandt de varetægtsfængslede er gennemsnitsalderen lidt lavere (36 år), og den største gruppe kvinder er mellem 35 og 39 år (29 pct.).

Hvis man ser på kvindernes alder i forhold til frihedsberøvede mænd, så er kvinderne i gennemsnit ældre. De frihedsberøvede mænds gennemsnitsalder er 32 år, og knap halvdelen er under 30 år (47 pct.). Blandt kvinderne er 22 pct. under 30 år.

Tabel 5.1. Alder fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
15-17 år	0	0,0	0	0,0	0	0,0
18-19 år	1	1,1	3	7,1	4	3,1
20-24 år	6	6,7	3	7,1	9	6,9
25-29 år	9	10,1	6	14,3	15	11,5
30-34 år	17	19,1	6	14,3	23	17,6
35-39 år	13	14,6	12	28,6	25	19,1
40-44 år	16	18,0	4	9,5	20	15,3
45-49 år	12	13,5	3	7,1	15	11,5
50 år +	15	16,9	5	11,9	20	15,3
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	39,4	-	35,6	-	38,2	-

Tabel 5.2. viser de frihedsberøvede kvinders statsborgerskab. 89 pct. er danske statsborgere, 5 pct. har statsborgerskab fra Europa, og 5 pct. har statsborgerskab fra øvrige lande.

Blandt fængselsafsonerne er 92 pct. danske statsborgere, og blandt de varetægtsfængslede er 83 pct. danske statsborgere. Gruppen af kvinder med statsborgerskab fra lande udenfor Europa er størst blandt de varetægtsfængslede.

Tabel 5.2. Statsborgerskab fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Danmark	82	92,1	35	83,3	117	89,3
Europa	5	5,6	2	4,8	7	5,3
Øvrige lande	2	2,2	5	11,9	7	5,3
I alt	89	100	42	100	131	100

Der er kun mindre forskelle på frihedsberøvede kvinder og mænds statsborgerskab. 86 pct. af de frihedsberøvede mænd er danske statsborgere.

5.2. Sociale forhold

Tabel 5.3. viser, hvorvidt de frihedsberøvede kvinder har været anbragt uden for hjemmet i deres barndom, dvs. før de fyldte 15 år. Samlet set har 21 pct. af de frihedsberøvede kvinder været anbragt uden for hjemmet, og 3 pct. har modtaget forebyggende foranstaltninger i barndommen. Hvis man kigger på gruppen af fængselsafsonere og varetægtsfængslede hver for sig, så har fængselsafsonere hyppigere været anbragt uden for hjemmet (24 pct.) end varetægtsfængslede (14 pct.). Langt færre har modtaget forebyggende foranstaltninger i barndommen, nemlig 2 pct. af fængselsafsonerne og 5 pct. af de varetægtsfængslede.

Tabel 5.3. Forebyggende foranstaltninger og anbringelse i barndom fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ingen	66	74,2	34	81,0	100	76,3
Anbringelse	21	23,6	6	14,3	27	20,6
Forebyggende foranstaltning	2	2,2	2	4,8	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100

Der er kun mindre forskelle på andelen af anbringelser uden for hjemmet samt forebyggende foranstaltninger for henholdsvis kvinder og mænd. 22 pct. af de frihedsberøvede mænd har været anbragt uden for hjemmet i barndommen, og 6 pct. har modtaget forebyggende foranstaltninger. I mændenes tilfælde er der ikke nævneværdige forskelle på fængselsafsonere og varetægtsfængslede.

Tabel 5.4. viser, hvor mange anbringelser eller anbringelseskift de kvindelige frihedsberøvede klienter har haft i deres barndom. Samlet set har 27 ud af de 131 kvinder, der var frihedsberøvede på indmeldingsdagen, været anbragt en eller flere gange i barndommen, svarende til 21 pct. De 27 kvinder har tilsammen haft 60 anbringelser. Blandt fængselsafsonerne har 12 pct. har været anbragt én gang, 9 pct. har været anbragt 2-4 gange, og endelig har 2 pct. været anbragt 5 gange eller mere. Blandt de varetægtsfængslede kvinder har 7 pct. har været anbragt én gang, 2 pct. har været anbragt 2-4 gange og 5 pct. har været anbragt 5 gange eller flere.

En sammenligning af de frihedsberøvede kvinder med de frihedsberøvede mænd viser, at der procentvis ikke er den store forskel på, hvor mange der har været anbragt én eller flere gange i barndommen.

Tabel 5.4. Antal anbringelser eller anbringelseskift i barndom fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	68	76,4	36	85,7	104	79,4
1	11	12,4	3	7,1	14	10,7
2-4	8	9,0	1	2,4	9	6,9
5+	2	2,2	2	4,8	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100

Tabel 5.5. viser anbringelsesstedet i barndommen for de 27 kvinder, der har haft én eller flere anbringelser. Blandt fængselsafsonerne var hovedparten anbragt på døgninstitution (54 pct.) og i familiepleje (26 pct.). Blandt de varetægtsfængslede har også størstedelen været anbragt på døgninstitution (59 pct.), og 24 pct. har været anbragt på et socialpædagogisk opholdssted.

Tabel 5.5. Anbringelsessted i barndom fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Familiepleje	11	25,6	1	5,9	12	20,0
Døgninstitution	23	53,5	10	58,8	33	55,0
Socialpædagogisk opholdssted el.lign.	4	9,3	4	23,5	8	13,3
Kostskole	4	9,3	2	11,8	6	10,0
Eget værelse el. lign.	1	2,3	0	0,0	1	1,7
I alt	43	100	17	100	60	100

I forhold til anbringelsessted er de frihedsberøvede mandlige klienter også oftest blevet anbragt i døgninstitution (44 pct.), men sammenlignet med det kvindelige klientel forekommer anbringelse på døgninstitution oftere hos kvinderne. Derimod er mændene oftere anbragt i familiepleje (28 pct.) modsat kvinderne, hvor familiepleje udgør 20 pct. af det samlede antal anbringelser. Der er ikke nævneværdige forskelle på antallet af anbringelser på socialpædagogiske opholdssteder og kostskoler.

5.3 Arbejde og indkomst

Tabel 5.6 viser de kvindelige fængselsafsonere og varetægtsfængslede socioøkonomiske status. Den socioøkonomiske status er opgjort i november 2010 – altså godt tre måneder før indexdagen. Det betyder, at nogle af de frihedsberøvede kvinder godt kan have været på fri fod, da deres socioøkonomiske status blev registreret. Personer, der har været frihedsberøvet i lang tid på indexdagen vil derimod være registrerede som 'øvrige uden for arbejdsstyrken'⁷.

For den samlede gruppe af frihedsberøvede kvinder er over halvdelen registrerede som 'øvrige uden for arbejdsstyrken' (53 pct.), 14 pct. er registrerede som kontanthjælpsmodtagere og 10 pct. er registrerede som henholdsvis beskæftigede og førtidspensionister. Hvis man alene kigger på gruppen af fængselsafsonerne, er der en lidt større andel som er 'øvrige uden for arbejdsstyrken' (56 pct.) og kontanthjælpsmodtagere (15 pct.), hvorimod lidt færre er registrerede som beskæftigede (8 pct.). Omvendt er der blandt de varetægtsfængslede lidt flere, som er registrerede som beskæftigede (14 pct.), hvortil lidt færre er 'øvrige uden for arbejdsstyrken' (45 pct.) og kontanthjælpsmodtagere (12 pct.).

⁷ For nærmere definition se *Klientundersøgelsen 2011*

Tabel 5.6. Socioøkonomisk status fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Beskæftigede	7	7,9	6	14,3	13	9,9
Arbejdsløse	1	1,1	3	7,1	4	3,1
Personer midlertidigt uden for arbejdsstyrken	3	3,4	3	7,1	6	4,6
Personer i tilbagetrækning fra arbejdsstyrken	1	1,1	0	0,0	1	0,8
Pensionister	4	4,5	0	0,0	4	3,1
Førtidspensionister	7	7,9	6	14,3	13	9,9
Personer under uddannelse	2	2,2	0	0,0	2	1,5
Kontanthjælpsmodtagere	13	14,6	5	11,9	18	13,7
Øvrige uden for arbejdsstyrken	50	56,2	19	45,2	69	52,7
Uoplyst	1	1,1	0	0,0	1	0,8
I alt	89	100	42	100	131	100

Kategorien 'øvrige uden for arbejdsstyrken' er også den hyppigst registrerede socioøkonomiske status blandt de mandlige frihedsberøvede klienter. Her er 67 pct. af fængselsafsonere registreret som 'øvrige uden for arbejdsstyrken', mens 50 pct. af de varetægtsfængslede mandlige klienter er registreret under denne kategori. Det vil sige, at der er flere mænd, der er registreret som 'øvrige uden for arbejdsstyrken', end tilfældet er for kvinder. Antallet af beskæftigede er stort set ens blandt de frihedsberøvede mænd og kvinder (K: 10 pct., M: 9 pct.).

Tabel 5.7 viser de frihedsberøvede kvinders personindkomst i 2010. Personindkomsten omfatter alle indkomster med undtagelse af formueindkomsterne, dvs. erhvervsindkomst, overførselsindkomst og anden personlig indkomst.

Blandt fængselsafsonerne er 23 pct. registreret med en personindkomst på 0 kr., mens 40 pct. er registreret med en indkomst på under 100.000. Den gennemsnitlige indkomst for fængselsafsonere er 92.000 kr.

Personindkomsten er en del højere blandt de varetægtsfængslede, hvor hovedparten er registreret med indkomst mellem 100.000 og 199.999 kr.. Den gennemsnitlige indkomst for varetægtsfængslede er på 154.000. kr. Forskellen mellem fængselsafsoneres og varetægtsfængslede personindkomst skyldes bl.a., at klienterne ikke har mulighed for indtjening af personindkomst, hvis de er frihedsberøvede. Da de varetægtsfængslede har kortere opholdstid end fængselsafsonerne (jf. tabel 5.27.), vil de i sagens natur have mere tid til at oparbejde en personindkomst i 2010, hvor oplysningerne stammer fra. Det vederlag, som indsatte optjener, hvis de er beskæftigede under frihedsberøvelsen, bliver ikke registreret som personindkomst.

Tabel 5.7. Personindkomst i kr. fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0 kr.	20	22,5	3	7,1	23	17,6
Under 100.000 kr.	36	40,4	10	23,8	46	35,1
100.000-199.999 kr.	21	23,6	18	42,9	39	29,8
200.000-299.999 kr.	5	5,6	6	14,3	11	8,4
300.000-399.999 kr.	6	6,7	4	9,5	10	7,6
400.000-499.999 kr.	1	1,1	1	2,4	2	1,5
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns. i 1000 kr.	92	-	154	-	112	-

De mandlige fængselsafsonere har til sammenligning en gennemsnitlig personindkomst på 60.000 kr., og de varetægtsfængslede har en gennemsnitlig personindkomst på 92.000. Dette er lavere end kvindernes personindkomst. Den umiddelbare årsag kan ikke forklares ved, at mændene har begået alvorligere kriminalitet, har længere straffængelse eller længere opholdstid (jf. afsnit 5.8).

5.4. Boligsituation

Tabel 5.8. viser, de frihedsberøvede klienters boligsituation på indexedagen. Oplysningerne stammer fra Bygnings- og Boligregistret (BBR). Som det fremgår af tabellen, er der en stor andel blandt både fængselsafsonere og varetægtsfængslede, som bor i etagebolig (fængselsafsonere 37 pct. og varetægtsfængslede 60 pct.).

Blandt fængselsafsonerne er der ligeledes en stor andel, som har en rådhusadresse (30 pct.). En rådhusadresse vil sige, at man ikke er registreret i Bygnings- og boligregistreret med en husstandsadresse, men at man i stedet har en adresse på kommunens rådhus. Hjemløse har ofte en rådhusadresse, men også personer, der under afsoningen ikke kan opretholde en bolig eller har en familie, som de deler adresse med, vil få en Rådhusadresse. Antallet af frihedsberøvede kvinder og mænd, der har en Rådhusadresse er stort set den samme (K:24 pct.: M:27 pct.).

Tabel 5.8. Boligart fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Parcel- og stuehus	18	20,2	8	19,0	26	19,8
Række-, kæde- og dobbelthus	9	10,1	3	7,1	12	9,2
Etagebolig	33	37,1	25	59,5	58	44,3
Kollegium	0	0,0	1	2,4	1	0,8
Døgninstitution	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Fritidshus	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Andet eller uoplyst	2	2,2	0	0,0	2	1,5
Rådhusadresse	27	30,3	5	11,9	32	24,4
I alt	89	100	42	100	131	100

5.5. Familiemæssig situation

I dette afsnit beskrives de frihedsberøvedes familiemæssige situation med variablerne familietype, børn i husstanden samt biologiske børn under 18 år.

Tabel 5.9. viser familietyperne for de frihedsberøvede kvinder. Familietyperne er knyttet til den adresse, hvor klienten bor, hvilket adskiller sig fra den juridiske civilstand, dvs. den ægteskabelige status. Det er dermed muligt at være gift rent juridisk, men at være enlig i familiemæssig forstand, hvis vedkommende bor alene. Tabellen viser, at langt de fleste frihedsberøvede bor alene (75 pct.). Det skal hertil tilføjes, at hvis man er registreret med en rådhusadresse, vil man være registreret som enlig. 12 pct. af de frihedsberøvede lever som ægtepar/partnerskab, 8 pct. er samboende/samlevende par, og 5 pct. er hjemmeboende børn eller unge under 25 år, hvilket i det her tilfælde er unge over den kriminelle lavalder, der bor hjemme hos deres forældre.

Tabel 5.9. Familietype fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ægtepar/partnerskab	11	12,4	4	9,5	15	11,5
Samboende/samlevende par	7	7,9	3	7,1	10	7,6
Enlig	66	74,2	32	76,2	98	74,8
Hjemmeboende børn/ung u. 25 år	4	4,5	3	7,1	7	5,3
Uoplyst	1	1,1	0	0,0	1	0,8
I alt	89	100	42	100	131	100

I forhold til familietype – altså hvordan man bor – så er andelen af kvinder, der bor sammen med ægtefælle/partner lidt større, end den er hos mændene (K: 12 pct. / M: 6 pct.). Andelen af kvinder og mænd, der bor som samlevende par er nogenlunde den samme (K: 8 pct. / M: 9 pct.).

Af tabel 5.10. fremgår det, hvor mange børn der er i husstanden. Opgørelsen knytter sig til bopælsadressen, og kan dermed sige noget om, hvor mange der til dagligt bor sammen med børn. Børnene kan både være biologiske børn eller ægtefællen/samleverens børn. Hovedparten af de frihedsberøvede kvinder deler ikke husstand med nogen børn (80 pct.), 8 pct. har ét barn i husstanden, 10 pct. har to børn i husstanden og endelig er der få, der deler husstand med tre eller flere børn (3 pct.).

Tabel 5.10. Børn i husstanden fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	72	80,9	30	71,4	102	77,9
1	4	4,5	7	16,7	11	8,4
2	10	11,2	3	7,1	13	9,9
3+	2	2,2	2	4,8	4	3,1
Uoplyst	1	1,1	-	-	1	0,8
I alt	89	100	42	100	131	100

Hvor tabel 5.10. beskrev børn i husstanden, beskriver tabel 5.11. antallet af biologiske børn. For fængselsafsonerne har lidt over halvdelen ingen børn (53 pct.), 18 pct. har 1 barn, 20 pct. har 2 børn og 9 pct. har 3 eller flere børn. Blandt de varetægtsfængslede har 60 pct. ingen børn, 12 pct. har 1 barn, 12 pct. har 2 børn, mens 17 pct. har 3 børn eller flere.

Tabel 5.11. Biologiske børn under 18 år fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	47	52,8	25	59,5	72	55,0
1	16	18,0	5	11,9	21	16,0
2	18	20,2	5	11,9	23	17,6
3+	8	9,0	7	16,7	15	11,5
I alt	89	100	42	100	131	100

Når man sammenligner de frihedsberøvede kvinders familiemæssige situation med de frihedsberøvede mænd, er den største forskel antallet af biologiske børn. 45 pct. af kvinderne har 1 eller flere biologiske børn, mens det er 30 pct. af mændene, der har 1 eller flere biologiske børn. En lige stor andel (16 pct.) har 1 barn, mens kvinderne oftere har 2 børn (K: 18 pct. / M: 9 pct.) eller 3 eller flere børn (K: 12 pct. / M: 4 pct.). I forhold til antallet af hjemmeboende børn er der ingen nævneværdige forskelle. Med andre ord har de kvindelige frihedsberøvede klienter flere biologiske børn, men de er ligeså ofte samboende med deres børn som mændene.

5.6. Uddannelse og kursusdeltagelse

Tabel 5.12. omhandler de frihedsberøvede kvinders uddannelsesniveau. Samlet set har 70 pct. grundskolen som højst fuldførte uddannelse. Vær opmærksom på, at dette ikke er ensbetydende med, at folkeskolens afgangsprøve er aflagt, da registreringen også dækker, hvis man har været tilmeldt den pågældende uddannelsesinstitution, men ikke taget en afgangseksamen⁸. 13 pct. har gennemført erhvervsfagligt praktik og hovedforløb, og kun få procent har en gymnasial uddannelse eller en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Blandt fængselsafsonerne har 66 pct. grundskolen som højst fuldførte uddannelse. Størstedelen af dem, der har uddannelse ud over grundskolen, har gennemført erhvervsfagligt praktik og hovedforløb. Blandt de varetægtsfængslede har 79 pct. grundskolen som højst fuldførte uddannelse, og 7 pct. har erhvervsfagligt praktik og hovedforløb som højst fuldførte uddannelse. Der er altså færre varetægtsfængslede kvinder, der har uddannelse ud over grundskolen, end der er blandt de kvindelige fængselsafsonere.

⁸ Se *Klientundersøgelsen 2011* for nærmere beskrivelse af datagrundlaget.

Tabel 5.12. Højeste fuldførte uddannelse fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Grundskole	59	66,3	33	78,6	92	70,2
Almengymnasial uddannelse	1	1,1	0	0,0	1	0,8
Erhvervsgymnasial uddannelse	1	1,1	1	2,4	2	1,5
Erhvervsfaglig praktik og hovedforløb	14	15,7	3	7,1	17	13,0
Kort videregående uddannelse	3	3,4	0	0,0	3	2,3
Mellemlang videregående udd.	3	3,4	2	4,8	5	3,8
Bachelor	1	1,1	0	0,0	1	0,8
Lang videregående uddannelse	2	2,2	0	0,0	2	1,5
Uoplyst	5	5,6	3	7,1	8	6,1
I alt	89	100	42	100	131	100

Blandt de frihedsberøvede mænd har hovedparten også grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Både blandt fængselsafsonere og varetægtsfængslede, er 69 pct. registreret med grundskolen som højest fuldførte uddannelse. Der er altså ikke samme forskel blandt mandlige fængselsafsonere og varetægtsfængslede, som man kan se hos de frihedsberøvede kvinder. For både mænd og kvinder er erhvervsfaglig praktik og hovedforløb den mest hyppige videregående uddannelse (K: 13 pct. / M:16 pct.).

5.7. Somatisk og psykisk sygdom

Dette afsnit omhandler somatisk og psykisk sygdom hos de frihedsberøvede kvinder. Tabel 5.14. viser, hvor mange gange de frihedsberøvede kvinder har været indlagt på sygehus i 2010. 75 pct. af kvinderne har ikke været indlagt, og 25 pct. har haft én eller flere indlæggelser. Der er forskelle på antallet af sygehusindlæggelser for kvindelige fængselsafsonere og varetægtsarrestanter.

Blandt fængselsafsonerne har 79 pct. ikke været indlagt, 11 pct. har været indlagt 1 gang, 7 pct. har været indlagt mellem 2 og 3 gange, mens 3 pct. har været indlagt 4 gange eller mere. Blandt de varetægtsfængslede har 67 pct. ingen indlæggelser i 2010, 17 pct. har haft 1 indlæggelse, 14 pct. har haft 2-3 indlæggelser og 3 pct. har haft 4 indlæggelser eller flere.

Tabel 5.14. Antal sygehusindlæggelser i 2010 fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	70	78,7	28	66,7	98	74,8
1	10	11,2	7	16,7	17	13,0
2-3	6	6,7	6	14,3	12	9,2
4+	3	3,4	1	2,4	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	0,45	-	0,60	-	0,50	-

Sammenlignet med de mandlige frihedsberøvede klienter, så er det en større andel af kvinderne, som har haft én eller flere indlæggelser i 2010 end mændene. Blandt mandlige fængselsafsonere havde 14 pct. én

eller flere indlæggelser i 2010 (K: 21 pct.), og blandt de varetægtsfængslede mænd var der 17 pct., som havde én eller flere indlæggelser i 2010 (K: 33 pct.).

Ud af de i alt 131 frihedsberøvede kvinder har 33 haft én eller flere sygehusindlæggelser i 2010. Tabel 5.15. viser antallet af indlæggelser (og ikke antal personer) fordelt på indlæggelsesårsag. Blandt fængselsafsonerne er det primært sygdom i bevægelsesystem (18 pct.) og mentale sygdomme (15 pct.), som er årsag til indlæggelsen. For de varetægtsfængslede er det primært mave-tarmsygdom (20 pct.) og infektionssygdom (16 pct.), som er de primære årsager til indlæggelse. Der er dog også en forholdsvis stor andel af indlæggelserne, som er kategoriseret som uklassificerbare (fængselsafsonere 20 pct. og varetægtsfængslede 24 pct.).

Tabel 5.15. Årsag til indlæggelse i 2010 fordelt på retlig status⁹

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Infektionssygdom	0	0,0	4	16,0	4	6,2
Lungesygdom	3	7,5	0	0,0	3	4,6
Sygdom i nervesystem	1	2,5	2	8,0	3	4,6
Sygdom i hjerte og de store kar	2	5,0	1	4,0	3	4,6
Mave-tarmsygdom	4	10,0	5	20,0	9	13,8
Urinvejssygdom	2	5,0	2	8,0	4	6,2
Sygdom i bevægelsesystem	7	17,5	1	4,0	8	12,3
Gynækologisk sygdom	0	0,0	1	4,0	1	1,5
Sygdom ved graviditet, fødsel og i perinatalperiode	2	5,0	1	4,0	3	4,6
Næse-, øre- og halssygdom	1	2,5	0	0,0	1	1,5
Mental sygdom	6	15,0	0	0,0	6	9,2
Sygdom i mamma	0	0,0	1	4,0	1	1,5
Hjernerystelse	1	2,5	0	0,0	1	1,5
Forgiftninger	3	7,5	1	4,0	4	6,2
Uklassificérbar	8	20,0	6	24,0	14	21,5
I alt	40	100	25	100	65	100

De primære årsager til indlæggelse er stort set det samme hos de mandlige og kvindelige frihedsberøvede klienter. Blandt mændene skyldes 20 pct. af indlæggelserne sygdom i bevægelsesystem, 13 pct. skyldes mave-tarmsygdomme, mens 11 pct. skyldes mentale sygdomme. Også blandt mændene er forekomsten af uklassificerbare indlæggelser relativ høj (17 pct.).

De to følgende tabeller omhandler antallet af konsultationer med læge, psykolog og psykiater i 2010, som altså er året før indxdagen. En del af både fængselsafsonerne og de varetægtsfængslede kvinder har været frihedsberøvet i varierende perioder af 2010, hvilket betyder, at en del af populationen har været tilknyttet Kriminalforsorgens sundhedsbetjening. Brug af Kriminalforsorgens sundhedsbetjening fremgår ikke af opgørelserne, da de ikke er registreret via sygesikringen¹⁰. Der vil være tilfælde, hvor den

⁹ Årsager med ingen indlæggelser er slettet.

¹⁰ For nærmere beskrivelse af Kriminalforsorgens Sundhedsbetjening se Klientundersøgelsen s. 128.

frihedsberøvede har udgang til opsøge læge, psykolog og psykiater, og disse konsultationer vil indgå i opgørelsen.

Tabel 5.16. omhandler antal lægekonsultationer i 2010. Lægekonsultationer omhandler både besøg hos praktiserende læge, speciallæge, tandlæge eller anden læge, herunder også psykolog og psykiater. 83 pct. af de frihedsberøvede kvinder har haft 1 eller flere konsultationer med en læge i 2010, og hovedparten af disse har haft mere end 4 konsultationer.

Der er forskel på antallet af konsultationer for fængselsafsonerne og de varetægtsfængslede, hvilket formentlig skyldes, at fængselsafsonere i højere grad har været frihedsberøvede i længere perioder af 2010 end varetægtsarrestanterne. 23 pct. af fængselsafsonerne har ikke konsulteret læge i 2010, 5 pct. har haft 1 konsultation, 19 pct. har haft 2-3 konsultationer, 30 pct. har haft 4-5 konsultationer, og endelig har 24 pct. haft kontakt til læge 6 gange eller mere. Det gennemsnitlige antal lægekonsultationer er 3,5. Blandt de varetægtsfængslede kvinder har langt hovedparten været til læge én eller flere gange (95 pct.), og størstedelen har været i kontakt med læge 4-5 gange (38 pct.) eller 6 gange eller mere (43 pct.). Det gennemsnitlige antal lægekonsultationer for de varetægtsfængslede kvinder er 5, 1.

Tabel 5.16. Antal lægekonsultationer i alt i 2010 fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	20	22,5	2	4,8	22	16,8
1	4	4,5	1	2,4	5	3,8
2-3	17	19,1	5	11,9	22	16,8
4-5	27	30,3	16	38,1	43	32,8
6+	21	23,6	18	42,9	39	29,8
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	3,53	-	5,14	-	4,05	-

De frihedsberøvede kvinder er registreret med flere lægekonsultationer end de frihedsberøvede mænd. 60 pct. af de mandlige fængselsafsonere havde én eller flere kontakter til læge (K: 77 pct.), mens 77 pct. af de mandlige varetægtsfængslede havde én eller flere lægekonsultationer (K: 95 pct.). Det gennemsnitlige antal lægekonsultationer for begge grupper af frihedsberøvede mænd er 2,6 konsultationer, mens det for kvinderne er 4 konsultationer.

Tabel 5.17 viser særskilt antallet af konsultationer med psykolog og psykiater i 2010. Tabellen viser, at 5 pct. af de frihedsberøvede kvinder har haft kontakt med psykolog eller psykiater i 2010, og at der ikke er nævneværdig forskel på antallet af kontakter for fængselsafsonere og varetægtsfængslede.

Tabel 5.17. Antal konsultationer med psykolog eller psykiater i 2010 fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	84	94,4	40	95,2	124	94,7
1	4	4,5	2	4,8	6	4,6
2-3	1	1,1	0	0,0	1	0,8
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	0,07	-	0,05	-	0,06	-

Til sammenligning har 4 pct. af frihedsberøvede mænd haft én eller flere konsultationer med psykolog eller psykiater.

Tabel 5.18 viser antallet af kontakter med det psykiatriske behandlingssystem det seneste år forud for indexdagen. 14 pct. af de kvindelige frihedsberøvede kvinder er registreret i det psykiatriske behandlingssystem i denne periode. 11 pct. er registreret med 1-2 kontakter og 3 pct. er registreret med 3 eller flere kontakter. Der er ikke forskel på antallet af kontakter med det psykiatriske system blandt fængselsafsonerne og de varetægtsfængslede. Blandt de mandlige frihedsberøvede klienter er 9 pct. registreret i samme periode, hvilket altså er en anelse mindre sammenlignet med kvinderne.

Tabel 5.18. Antal kontakter det seneste år fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	77	86,5	36	85,7	113	86,3
1-2	9	10,1	5	11,9	14	10,7
3+	3	3,4	1	2,4	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	0,27	-	0,24	-	0,26	-

Der er i alt 18 frihedsberøvede kvinder, der har været i kontakt med det psykiatriske behandlingssystem én eller flere gange i observationsperioden. De 18 kvinder er registreret med i alt 34 kontakter tilsammen. Tabel 5.19 omhandler, hvilken aktionsdiagnose, som kvinderne er registreret med.

Kvinderne er primært registret for diagnosen F40-49, som vedrører nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer (32 pct. af kontakterne), diagnosen F60-69, som omhandler forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd (24 pct. af kontakterne) og diagnosen F10-19, dvs. psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol eller andre psykoaktive stoffer (15 pct. af kontakterne).

Tabel 5.19. Aktionsdiagnose ved kontakter seneste år fordelt på retlig status¹¹

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
F10-19 Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol eller andre psykoaktive stoffer	5	20,8	0	0,0	5	14,7
F20-29 Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, paranoide psykoser, akutte og forbigående psykoser samt skizoaffektive psykoser	1	4,2	0	0,0	1	2,9
F40-49 Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer	9	37,5	2	20,0	11	32,4
F60-69 Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd	4	16,7	4	40,0	8	23,5
F90-98 Adfærds- og følelsesmæssige forstyrrelser opstået i barndom eller adolescens	1	4,2	1	10,0	2	5,9
F99 Psykisk lidelse eller forstyrrelse, ikke på anden måde specificeret	3	12,5	0	0,0	3	8,8
Z Faktorer af betydning for sundhedstilstand og kontakter med sundhedsvæsen ¹²	1	4,2	3	30,0	4	11,8
I alt	24	100	10	100	34	100

De frihedsberøvede mænd er i mindre grad diagnosticeret for diagnosen F40-49 (K: 32 pct. / M: 17 pct.), men ligesom kvinderne er en stor del af mændene registreret for diagnosen F10-19 (K: 15 pct. / M: 22 pct.) Der findes samtidig stor forskel på antallet af registreringer for F60-69 (K: 24 pct. / M: 6 pct.).

Tidligere behandling for stofmisbrug

Tabel 5.20. viser, hvor mange klienter der har modtaget et eller flere behandlingsforløb for stofmisbrug i amtsligt eller kommunalt regi siden 1996¹³. Som det fremgår af tabellen, er 59 pct. af de frihedsberøvede kvinder ikke registreret for at have modtaget behandling for stofmisbrug. 12 pct. har modtaget behandling for stofmisbrug 1 gang, 12 pct. har modtaget behandling 2-4 gange, og 17 pct. har modtaget behandling 5 gange eller mere siden 1996. Der er ingen procentvis forskel på, hvor mange fængselsafsonere og varetægtsfængslede, der har modtaget behandling, men de fængselsafsonere, der modtaget behandling, har ofte flere forløb bag sig. Dette kan bl.a. bero på, at de i gennemsnit er ældre end de varetægtsfængslede kvinder.

¹¹ Aktionsdiagnoser med 0 kontakter er slettet

¹² Herunder diagnose af typen Z04.6 Psykiatrisk undersøgelse og observation begæret af myndigheder.

¹³ For yderligere information om datagrundlaget se *Klientundersøgelsen 2011, bilag 3*

Tabel 5.20. Antal behandlingsforløb fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	52	58,4	25	59,5	77	58,8
1	7	7,9	8	19,0	15	11,5
2-4	12	13,5	5	11,9	17	13,0
5+	18	20,2	4	9,5	22	16,8
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	2,30	-	1,48	-	2,04	-

Tidligere behandling for alkoholmisbrug

Tabel 5.21. omhandler, hvor mange af de frihedsberøvede kvinder, der har modtaget behandling for alkoholmisbrug i amtsligt eller kommunalt regi siden 1996¹⁴. 96 pct. er ikke registreret for at have modtaget behandling, og 4 pct. har modtaget behandling for alkoholmisbrug 1 gang.

Tabel 5.21. Antal behandlingsforløb fordelt på retlig status

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	85	95,5	41	97,6	126	96,2
1	4	4,5	1	2,4	5	3,8
2+	0	0,0	0	0,0	0	0,0
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns.	0,04	-	0,02	-	0,04	-

5.8 Kriminel belastning

Følgende tre tabeller belyser de frihedsberøvede kvinders kriminelle belastning, dvs. antallet af domfældelser. Der skelnes mellem antal fældende afgørelser, frihedsstraffe og fængselsstraffe¹⁵.

Tabel 5.22. viser antallet af fældende afgørelser fordelt på fængselsafsonere og varetægtsfængslede. Som det fremgår af tabellen, har 4 pct. af den samlede population ingen domme. Disse 4 pct. omhandler reelt kun de varetægtsfængslede, da den aktuelle dom tælles med i opgørelsen og derfor medfører, at alle fængselsdømte har minimum 1 fældende afgørelse. 14 pct. har 1 afgørelse bag sig, 28 pct. har 2-4 afgørelser, 23 pct. har mellem 5 og 9 afgørelser, og endelig har 32 pct. modtaget mindst 10 afgørelser. Det gennemsnitlige antal afgørelser er 10.

Ved sammenligning af de to typer af klienter bemærkes det, at fængselsafsonere er mere kriminelt belastede end de varetægtsfængslede. Det gennemsnitlige antal afgørelser for fængselsafsonere er 11, mens det for de varetægtsfængslede er 8.

¹⁴ For yderligere information om datagrundlaget se *Klientundersøgelsen 2011, bilag 3*

¹⁵ For yderligere information om datagrundlaget se *Klientundersøgelsen 2011, bilag 3*

Tabel 5.22. Antal fældende afgørelser

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ingen	0	0	5	11,9	5	3,8
1	14	15,7	4	9,5	18	13,7
2-4	23	25,8	13	31,0	36	27,5
5-9	20	22,5	10	23,8	30	22,9
10+	32	36,0	10	23,8	42	32,1
I alt	89	100	42	100	131	100
Gennemsnit	11,1	-	8,0	-	10,1	-

Tabel 5.23. omhandler, hvor mange frihedsstraffe de frihedsberøvede kvinder er idømt til og med år 2010. Som det fremgår, har 12 pct. af den samlede population ingen idømte frihedsstraffe bag sig, 30 pct. er idømt 1 frihedsstraf, 29 pct. er idømt 2-4 frihedsstraffe, 15 pct. er idømt 5-9 frihedsstraffe og 13 pct. er idømt 10 eller flere frihedsstraffe.

Der er variationer i antallet af frihedsstraffe, hvis man sammenligner fængselsafsonerne og de varetægtsfængslede kvinder. Da den aktuelle dom tælles med i tabellen har alle fængselsafsonere minimum 1 dom bag sig, hvorimod 38 pct. af de varetægtsfængslede kvinder ikke har modtaget en frihedsstraf før. Generelt er fængselsafsonere mere kriminelt belastede end de varetægtsfængslede kvinder (4,6 frihedsstraffe i gennemsnit mod 3,5 for varetægtsfængslede).

Tabel 5.23. Antal frihedsstraffe

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ingen	0	0	16	38,1	16	12,2
1	31	34,8	9	21,4	40	30,5
2-4	31	34,8	7	16,7	38	29,0
5-9	12	13,5	8	19,0	20	15,3
10+	15	16,9	2	4,8	17	13,0
I alt	89	100	42	100	131	100
Gennemsnit	4,6	-	3,5	-	4,3	-

I tabel 5.24. fremgår antallet af fængselsstraffe. Halvdelen af de varetægtsfængslede har aldrig været idømt en fængselsstraf, mens 45 pct. af fængselsafsonerne kun er idømt 1 fængselsstraf (den aktuelle). For den samlede population af frihedsberøvede kvinder har 24 pct. været idømt 2-4 fængselsstraffe, 9 pct. har været idømt 5-9 fængselsstraffe, og endelig har 8 pct. været idømt mindst 10 fængselsstraffe. Det gennemsnitlige antal fængselsstraffe er for fængselsafsonere på 3,2, og for varetægtsarrestanter er det på 2,6.

Tabel 5.24. Antal fængselsstraffe

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Ingen	0	0	21	50,0	21	16,0
1	49	55,1	7	16,7	56	42,7
2-4	22	24,7	10	23,8	32	24,4
5-9	9	10,1	3	7,1	12	9,2
10+	9	10,1	1	2,4	10	7,6
I alt	89	100	42	100	131	100
Gennemsnit	3,2	-	2,6	-	3,0	-

Sammenlignes de kvindelige frihedsberøvede klienters kriminelle belastning med de mandlige frihedsberøvede klienter ses en klar forskel. Mændene er gennemgående mere kriminelt belastede end kvinder, og det er både, hvad angår det gennemsnitlige antal fældende afgørelser (K: 10,1 / M: 14,0), det gennemsnitlige antal frihedsstraffe (K: 4,3 / M: 6,1) og det gennemsnitlige antal fængselsstraffe (K: 3,0 / M: 4,8). Med andre ord har mandlige fængselsafsonere og varetægtsarrestanter flere fældende afgørelser og domme bag sig.

5.9. Oplysninger vedrørende aktuelle fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling

Tabel 5.25 illustrerer, hvilken kriminalitet fængselsafsonerne er dømt for. De tre hyppigste kriminalitetsformer er drab (20 pct.), grov narkokriminalitet (17 pct.), vold i øvrigt (16 pct.) og røveri (14 pct.).

Tabel 5.25. Kriminalitet

	Fængselsafsonere	
	Antal	Procent
Drab (forsætligt)	18	20,2
Vold i øvrigt (forsætligt)	14	15,7
Ildspåsættelse	1	1,1
Anden personfarlig kriminalitet	3	3,4
Voldtægt, voldtægtsforsøg	0	0,0
Anden sædelighedskriminalitet, samt incest	1	1,1
Grov narkokriminalitet	15	16,9
Lov om euforiserende stoffer	6	6,7
Røveri	12	13,5
Tyveri, hæleri samt brugstyveri	5	5,6
Anden berigelseskriminalitet mv.	4	4,5
Hærværk	0	0,0
Færdselslovsovertrædelser	4	4,5
Straffelov i øvrigt	2	2,2
Særlov i øvrigt	1	1,1
Vilkårsovertrædelse	3	3,4
Uoplyst	0	0,0
I alt	89	100

Sammenlignet med de mandlige afsoneres kriminalitet er der forskel på, hvilke kriminalitetsformer der er mest forekommende. Blandt mandlige afsonere er andelen af drabsdømte mindre (K: 20 pct./ M: 8 pct.), mens andelen af dømte for vold i øvrigt er lidt større blandt mænd end kvinder (K: 16 pct./ M: 20 pct.). Andelen af dømte for grov narkokriminalitet og røveri er stort set ens blandt mænd og kvinder.

Af tabel 5.26. fremgår de dømtes samlede strafflængde i det aktuelle fuldbyrdelsesforløb¹⁶. 26 pct. af kvinderne afsoner en straf på under et halvt år, 11 pct. afsoner mellem et halvt og et helt år, 12 pct. afsoner mellem 1 og 2 år, 23 pct. afsoner en straf på mellem 2 og 5 år og 16 pct. afsoner en straf på 10 år og derover. Endelig afsoner 16 pct. en dom på over 10 år. Den gennemsnitlige strafflængde er 1.315 dage, svarende til 3,6 år. Der er 2 kvinder, der afsoner en livstidsdom.

Tabel 5.26. Samlet strafflængde

	Fængselsafsonere	
	Antal	Procent
Indtil ½ år	23	25,8
½ år op til 1 år	10	11,2
1 år op til 2 år	11	12,4
2 år op til 5 år	20	22,5
5 år op til 10 år	9	10,1
10 år og derover	14	15,7
Livstid	2	2,2
Grønlandsk kriminallov	0	0,0
Forvaring	0	0,0
I alt	89	100
Gns. i dage	1.315,2	-

Sammenlignet med de mandlige fængselsafsonere er kvindernes strafflængde længere. Mændenes gennemsnitlige strafflængde er på 1.114 dage, svarende til 3,1 år. Procentvis er der dog flere kvinder, som har helt korte domme på under et halvt år (K: 26 pct., M: 20 pct.). Samtidig er det procentvis dobbelt så mange kvinder, som afsoner en dom på 10 år eller derover (K: 16 pct., M: 8 pct.).

Tabel 5.27. viser, hvor lang tid de frihedsberøvede kvinder har opholdt sig i Kriminalforsorgens institutioner på indexdagen. For både afsonere og arrestanter har hovedparten haft et ophold på under et halvt år, hvilket samlet svarer til 64 pct. af alle frihedsberøvede kvinder. Fængselsafsonerne har – ikke overraskende – en længere opholdslængde end varetægtsarrestanterne. Den gennemsnitlige opholdstid for afsonerne er 447 dage, mens den for varetægtsarrestanterne er 147 dage.

¹⁶ Bemærk at det aktuelle fuldbyrdelsesforløb kan bestå af flere domme.

Tabel 5.27. Opholdslængde

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Indtil ½ år	50	56,2	33	78,6	83	63,4
½ år op til 1 år	15	16,9	5	11,9	20	15,3
1 år op til 2 år	10	11,2	3	7,1	13	9,9
2 år op til 5 år	9	10,1	1	2,4	10	7,6
5 år og derover	5	5,6	0	0,0	5	3,8
I alt	89	100	42	100	131	100
Gns. i dage	446,5	-	146,6	-	350,4	-

Mandlige fængselsafsoneres opholdstid er stort set lig kvindernes med en gennemsnitlig opholdstid på 435 dage (K:447 dage). For de mandlige varetægtsfængslede er den gennemsnitlige opholdstid lidt kortere end den er for kvindernes vedkommende (K: 147 dage, M: 115 dage).

De følgende tabeller omhandler placeringen af de kvindelige frihedsberøvede klienter. Tabel 5.28. belyser, hvilke institutioner kvinderne er placeret på. Over halvdelen af de kvindelige fængselsafsonere (57 pct.) afsoner enten i Statsfængslet Møgelkær eller i Statsfængslet ved Horserød, som er de to åbne fængsler, hvor kvinder afsoner. Blandt de kvinder, som afsoner i lukket fængsel, afsoner 16 pct. i Statsfængslet i Ringe, 10 pct. afsoner i Anstalten ved Herstedvester og 6 pct. afsoner i Statsfængslet i Østjylland. Endelig afsoner 7 pct. i et arresthus i provinsen og 5 procent afsoner på en pension.

De kvindelige varetægtsarrestanter er hovedsageligt placeret i arresthuse i provinsen (55 pct.) og i Københavns Fængsler (33 pct.).

Tabel 5.28. Institution

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Statsfængslet Møgelkær	22	24,7	0	0,0	22	16,8
Statsfængslet ved Horserød	29	32,6	1	2,4	30	22,9
Anstalten ved Herstedvester	9	10,1	0	0,0	9	6,9
Statsfængslet i Nyborg	0	0,0	1	2,4	1	0,8
Statsfængslet i Ringe	14	15,7	1	2,4	15	11,5
Statsfængslet Østjylland	5	5,6	2	4,8	7	5,3
Københavns Fængsler	0	0,0	14	33,3	14	10,7
Arresthus i provinsen	6	6,7	23	54,8	29	22,1
Pension	4	4,5	0	0,0	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100

I tabel 5.29. er afstanden mellem bopæl og afsoningsinstitutionen (via vejnettet) opgjort for de kvindelige fængselsafsonere. 9 pct. har maksimalt 20 km fra deres bopæl til afsoningsinstitutionen. 18 pct. har mellem 20 og 50 km, 24 pct. har mellem 50 og 100 km, 39 pct. har mellem 100 og 200 km og endelig har 9 pct. over 200 km. Den gennemsnitlige afstand er 107 km.

Tabel 5.29. Afstand mellem bopæl og afsoningsinstitution i km

	Fængselsafsonere	
	Antal	Procent
Ikke beregnet	1	1,1
20 km. eller derunder	8	9,0
20,1-50 km.	16	18,0
50,1-100 km.	21	23,6
100,1-200 km.	35	39,3
200,1-400 km.	8	9,0
I alt	89	100
Gns.	106,7	-

Tabel 5.30. viser den gennemsnitlige afstand mellem de indsatte bopæl og afsoningsinstitutionen. Indsatte der afsoner på pension eller i et arresthus i provinsen har kortest til deres bopæl (henholdsvis 47 og 56 km i gennemsnit), hvorimod afsonere i de lukkede fængsler har den længste afstand (mellem 137 og 148 km).

Tabel 5.30. Afstand mellem bopæl og afsoningsinstitution i km (gennemsnit), fordelt på institution

	Fængselsafsonere	
	Antal	Gennemsnit
Statsfængslet Møgelkær	22	97,1
Statsfængslet ved Horserød	29	98,0
Anstalten ved Herstedvester	9	142,6
Statsfængslet i Ringe	13	147,7
Statsfængslet Østjylland	5	136,7
Arresthus i provinsen	6	56,0
Pension	4	47,1
I alt	88	106,7

I tabel 5.31. er den gennemsnitlige afstand mellem den indsatte bopæl og afsoningsinstitutionen fordelt på regioner opgjort. Indsatte med bopæl i Region Nordjylland har den længste gennemsnitlige afstand (154 km) til afsoningsinstitutionen, og indsatte med bopæl i Region Hovedstaden har den korteste gennemsnitlige afstand (63 km) til afsoningsinstitutionen.

Tabel 5.31. Afstand mellem bopæl og afsoningsinstitution i km (gennemsnit), fordelt på bopælsregion

	Fængselsafsonere	
	Antal	Gennemsnit
Region Hovedstaden	25	62,8
Region Sjælland	12	118,4
Region Syddanmark	26	113,9
Region Midtjylland	16	127,8
Region Nordjylland	9	154,4
I alt	88	106,7

Tabel 5.32. viser, hvor mange kvinder, der afsoner i den samme region, som de har bopæl i. Der er i alt 35 kvindelige indsatte, svarende til 39 pct., der afsoner og bor i samme region. Der er flest kvinder fra Region Hovedstaden, der afsoner og bor i samme region. Modsat er der ingen kvinder fra Region Sjælland, der afsoner i samme region, som de bor i.

Tabel 5.32. Andel klienter, der afsoner i samme region, hvor de har bopæl

	Fængselsafsonere	
	Antal	Procent
Region Hovedstaden	20	80,0
Region Sjælland	0	0,0
Region Syddanmark	5	19,2
Region Midtjylland	8	50,0
Region Nordjylland	2	22,2
I alt	35	39,3

Følgende to tabeller omhandler antallet af besøg af familie og venner under frihedsberøvelsen. Tabel 5.33. viser, hvor mange besøg af familie, som henholdsvis afsonerne og de varetægtsfængslede har haft under det aktuelle straffuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling.

For den samlede gruppe af kvinder har 88 pct. ét eller flere besøg af familien. Der er imidlertid forskel på, hvor ofte kvindelige fængselsafsonere og varetægtsarrestanter har besøg af familien, hvilket bl.a. kan forklares ved, at fængselsafsonerne har en længere opholdstid end varetægtsarrestanterne.

90 pct. af fængselsafsonerne har haft et eller flere besøg af familie under afsoning, og knap en tredjedel af dem har mere end 10 besøg. I gennemsnit har afsonerne haft 8,8 besøg.

Blandt de varetægtsfængslede har knap halvdelen (48 pct.) ikke haft besøg af familien, mens 40 pct. har haft 1-3 besøg og 12 pct. har haft 4-9 besøg. I gennemsnit har de varetægtsfængslede haft 1,3 besøg under den aktuelle varetægtsfængsling.

Tabel 5.33. Antal besøg af familie under fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	9	10,1	20	47,6	29	22,1
1-3	22	24,7	17	40,5	39	29,8
4-9	30	33,7	5	11,9	35	26,7
10+	28	31,5	0	0,0	28	21,4
I alt	89	100	42	100	131	100
Gennemsnit	8,8	-	1,3	-		

I tabel 5.34. fremgår det, hvor ofte de frihedsberøvede kvinder har fået besøg af venner under det aktuelle fuldbyrdelsesforløb. Ligesom det gør sig gældende for antal besøg af familie, så får de varetægtsfængslede færre besøg af venner end fængselsafsonerne.

Som tabellen viser, så har 75 pct. af fængselsafsonerne haft et eller flere besøg af venner. I gennemsnit har afsonerne haft 4,7 besøg. Blandt de varetægtsfængslede kvinder har 29 pct. haft et eller flere besøg, og der er modsat 71 pct., der ikke får besøg. Det gennemsnitlige antal besøg er 0,5 gange.

Tabel 5.34. Antal besøg af venner under fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	22	24,7	30	71,4	52	39,7
1-3	26	29,2	11	26,2	37	28,2
4-9	29	32,6	1	2,4	30	22,9
10+	12	13,5	0	0,0	12	9,2
I alt	89	100	42	100	131	100
Gennemsnit	4,7	-	0,5	1		

Tabel 5.35. viser, hvor mange indsatte der har været udsat for vold eller trusler om vold under deres frihedsberøvelse. Blandt fængselsafsonerne har 14 pct. (svarende til 12 kvinder) været udsat for et eller flere tilfælde af vold eller trusler om vold. Blandt de kvindelige varetægtsarrestanter er der ikke registreret tilfælde af vold eller trusler om vold.

Tabel 5.35. Antal indsatte udsat for vold eller trusler om vold under fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	77	86,5	42	100,0	119	90,8
1	8	9,0	0	0,0	8	6,1
2+	4	4,5	0	0,0	4	3,1
I alt	89	100	42	100	131	100

Den procentvise andel, som under fængselsafsoningen har været udsat for vold eller trusler om vold, er stort set den samme for mænd og kvinder. Blandt de varetægtsfængslede mænd har 1 pct. været udsat for vold eller trusler om vold.

Af tabel 5.36. fremgår det, hvor mange positive urinprøver fængselsafsonerne har aflagt under det aktuelle fuldbyrdelsesforløb. 48 pct. har ikke aflagt en positiv urinprøve, 19 pct. har aflagt 1-2 positive urinprøver, mens 18 pct. har aflagt 3 eller flere positive urinprøver. 15 pct. af de kvindelige afsonere er ikke blevet testet.

Tabel 5.36. Antal positive urinprøver under fuldbyrdelsesforløbet

	Fængselsafsonere	
	Antal	Procent
0	43	48,3
1-2	17	19,1
3+	16	18,0
Test ikke foretaget	13	14,6
I alt	89	100

Sammenlignet med de mandlige fængselsafsonere, så er den procentvise fordeling af antal positive urinprøver stort set den samme blandt mandlige og kvindelige afsonere.

Tabel 5.37. viser, hvor mange af de frihedsberøvede kvinder, der har indtaget rusmidler 30 dage før deres indsættelse. 58 pct. af fængselsafsonerne oplyser, at de har indtaget rusmidler 30 dage før indsættelsen, mens 50 pct. af varetægtsarrestanterne svarer ja til det samme.

Tabel 5.37. Indtagelse af rusmidler 30 dage forud for indsættelse

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Nej	37	41,6	21	50,0	58	44,3
Ja	52	58,4	21	50,0	73	55,7
I alt	89	100	42	100	131	100

Ifølge de mandlige frihedsberøvede klienters oplysninger, så har mændene lidt oftere end kvinderne indtaget rusmidler 30 dage inden indsættelsen. 63 pct. af den samlede gruppe frihedsberøvede mænd oplyser, at de har brugt et eller flere stoffer. Til sammenligning er det 56 pct. af den samlede gruppe af frihedsberøvede kvinder, der oplyser det samme.

Tabel 5.38. viser præferencestoffet for de 52 afsonere og 21 varetægtsarrestanter, der har svaret ja til at have indtaget rusmidler. For den samlede gruppe kvinder er hash det mest foretrukne præferencestof (32 pct.), men også store andele (henholdsvis 22 og 19 pct.) angiver opioider, centralstimulerende stoffer og alkohol som deres præferencestof.

Hvis man udelukkende kigger på fængselsafsonerne, så angiver 29 pct., at hash er det foretrukne stof, 25 pct. angiver opioider som præferencestof, 21 pct. angiver alkohol og 17 pct. angiver centralstimulerende stoffer som præferencestof. Blandt varetægtsarrestanterne angiver 38 pct. hash som det mest foretrukne stof, 24 pct. angiver centralstimulerende midler som præferencestof, og 14 pct. opgiver henholdsvis opioider og alkohol som præferencestof. Opsummerende kan man sige, at hash oftere angives som præferencestof blandt de varetægtsfængslede kvinder, hvorimod opioider oftere angives som præferencestof blandt fængselsafsonere.

Tabel 5.38. Præferencestof. Andel indsatte med oplyst forbrug.

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Opioider	13	25,0	3	14,3	16	21,9
Centralstimulerende stoffer	9	17,3	5	23,8	14	19,2
Hash	15	28,8	8	38,1	23	31,5
Alkohol	11	21,2	3	14,3	14	19,2
Benzodiazepiner	3	5,8	0	0,0	3	4,1
Hallucinogener	0	0,0	1	4,8	1	1,4
Andet	0	0,0	1	4,8	1	1,4
Uoplyst	1	1,9	0	0,0	1	1,4
I alt	52	100	21	100	73	100

Sammenlignet med de mandlige frihedsberøvede klienter, så er andelen af kvinder der angiver opioider som præferencestof højere end blandt mændene (K: 22 pct., M: 10 pct.). Derimod angiver mændene oftere hash som deres præferencestof (K: 32 pct., M: 47 pct.).

Af tabel 5.39. fremgår det, hvor mange gange de kvindelige klienter er begyndt i misbrugsbehandling under fuldbyrdelsesforløbet eller varetægtsfængslingen. Blandt fængselsafsonerne har 43 pct. deltaget i ét eller flere behandlingsforløb, mens det i alt er 19 pct. af varetægtsarrestanterne, der er påbegyndt behandling.

Tabel 5.39. Antal gange begyndt i misbrugsbehandling under fuldbyrdelsesforløb eller varetægtsfængsling

	Fængselsafsonere		Varetægtsfængslede		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0	51	57,3	34	81,0	85	64,9
1	20	22,5	7	16,7	27	20,6
2+	18	20,2	1	2,4	19	14,5
I alt	89	100	42	100	131	100

Den procentvise andel, der begynder i misbrugsbehandling er stort set ens for mænd og kvinder.

6. Opsummering

På indexdagen var der 1.345 kvindelige klienter i Kriminalforsorgen. Langt hovedparten er danske statsborgere eller fastboende udlændinge. Kun 31 kvinder er udlændige uden fast tilknytning til Danmark. I det følgende opsummeres, hvad der kendetegner de enkelte klienttyper.

Tilsynsklienter

På indexdagen var 1.171 kvinder i tilsyn i Kriminalforsorgen. Cirka en tredjedel af kvinderne er idømt psykiatrisk særforanstaltning eller er betinget dømte. En femtedel er idømt en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, mens en mindre gruppe er betinget dømte med vilkår om behandling eller prøveløsladte. De betinget dømte med vilkår om behandling har næsten udelukkende et vilkår om alkoholistbehandling.

Gennemsnitsalderen for samtlige kvinder i tilsyn er 37 år, men der er store variationer på aldersspredningen blandt de forskellige typer af tilsynsklienter. De betinget dømte klienter har den laveste gennemsnitsalder på 33 år, og betinget dømte med vilkår om behandling har den højeste gennemsnitsalder på 47 år.

I forhold til tilsynsklienternes socioøkonomiske status, så er førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere og beskæftigede de dominerende kategorier. Igen er der dog store forskelle blandt de forskellige typer af tilsynsklienter. Blandt de betinget dømte med vilkår om samfundstjeneste findes den højeste andel af beskæftigede, blandt de prøveløsladte findes den største gruppe af kontanthjælpsmodtagere og blandt klienter dømt til psykiatrisk særforanstaltning findes den højeste andel af førtidspensionister.

De hyppigst forekommende kriminalitetstyper blandt hele tilsynspopulationen er vold i øvrigt, færdselslovovertrædelser og tyveri m.m. Hvis man kigger på de enkelte typer af tilsynsklienter, er betinget dømte oftest dømt for vold i øvrigt samt tyveri. Blandt samfundstjernerne er en stor andel dømt for færdselslovovertrædelser og tyveri, de betinget dømte med vilkår om behandling er næsten alle dømt for færdselslovovertrædelser, og endelig er vold i øvrigt den mest forekommende kriminalitetstype for prøveløsladte og klienter dømt til psykiatrisk særforanstaltning.

Fodlænkeafsonere

På indexdagen afsonede 14 kvinder med fodlænke. Gennemsnitsalderen er 45 år, hovedparten er danske statsborgere og 6 ud af de 14 kvinder er registreret som beskæftigede. De kriminalitetstyper, som er de hyppigste blandt de 14 kvinder, er færdselslovovertrædelser og straffeloven i øvrigt.

Frihedsberøvede klienter

På indexdagen var der 131 frihedsberøvede kvinder i Kriminalforsorgen - 89 afsonere og 42 varetægtsfængslede. Langt hovedparten er danske statsborgere, og deres gennemsnitsalder er 38 år. Forskellige baggrundsfaktorer viser, at kvinderne har en social belastet baggrund. En stor andel har været anbragt uden for hjemmet som børn, mange er registreret udenfor arbejdsstyrken, og kvindernes

gennemsnitlige indkomst er under 120.000 kr. om året. For de flestes vedkommende er grundskolen den højest afsluttede uddannelse. De fleste kvinder bor alene, mens knap halvdelen har biologiske børn under 18 år. Mange har været i behandling for stofmisbrug.

De kvindelige afsonere er hyppigst dømt for drab, grov narkokriminalitet og røveri. De afsoner primært på de 4 fængsler, som tilbyder afsoning for kvinder, og den gennemsnitlige afstand fra afsoningsinstitutionen til bopælen er på 107 km. De kvinder, der afsoner i lukket regi, har den længste afstand mellem afsoningsinstitution og bopæl.

Over halvdelen af de kvindelige varetægtsarrestanter er placeret på forskellige arresthuse rundt omkring i landet, mens en tredjedel er placeret i Københavns Fængsler.

Forskelle på den kvindelige og mandlige population

I udvalgte tabeller er den kvindelige og mandlige population sammenlignet. Formålet er at tydeliggøre, om der er forskel på mænd og kvinders sociale baggrund, psykiske og fysiske tilstand samt kriminelle belastning og afsoningsforhold.

For den samlede gruppe klienter i Kriminalforsorgen gælder det, at kvinderne udgør en minoritet i forhold til antallet af mandlige klienter. Ud af den samlede population udgør kvinderne 10 pct. Kvinderne er ligeledes i gennemsnit ældre end mændene.

De kvindelige tilsynsklienters socioøkonomiske status er dårligere end mændenes, og de er oftere dømt for tyveri eller anden berigelseskriminalitet. Dette er omvendt for de frihedsberøvede kvinder, som i gennemsnit har en højere personindkomst end de frihedsberøvede mænd.

I forhold til øvrige sociale baggrundsfaktorer som statsborgerskab, antal anbringelser i barndommen og uddannelsesniveau er der procentvis ikke den store forskel på frihedsberøvede mænd og kvinder.

De frihedsberøvede kvinder er i højere grad registreret som at have biologiske børn under 18 år, men de bor lige så ofte sammen med børnene, som det gør sig gældende for mændene.

I forhold til somatisk og psykisk sygdom går de frihedsberøvede kvinder oftere til lægen eller er sygehusindlagt, og de har oftere kontakt med det psykiatriske behandlingssystem. Kvinderne er i højere grad registreret med diagnoser omhandlende nervøse og stress-relaterede tilstande (F40-49) og forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd (F60-69).

Når man kigger på de frihedsberøvede kvinder og mænds angivelse af, hvorvidt de har indtaget euforiserende stoffer inden indsættelsen, så er andelen af mænd, der har indtaget stoffer højere. Mændene er i højere grad brugere af hash, mens kvinderne i højere grad er brugere af opioider.

Sammenlignes mænd og kvinders kriminelle belastning, så er de mandlige frihedsberøvede klienter mere kriminelt belastede end kvinderne. Det vil sige, at de mandlige fængselsafsonere og varetægtsarrestanter har flere fældende afgørelser og domme bag sig.

I forhold til den idømte kriminalitet, så er der forskelle på, hvilke kriminalitetsformer, der er mest forekommende hos de kvindelige og mandlige fængselsafsonere. De kvindelige afsonere er oftere dømt for drab end mændene, mens andelen af dømte for vold i øvrigt er lidt mere hyppigt forekommende hos de mandlige fængselsafsonere. Andelen af dømte for grov narkokriminalitet og røveri er stort set ens blandt mænd og kvinder.

Kvindernes strafflængde er i gennemsnit lidt længere end mændenes. Dog er der flere kvinder, der afsoner korte domme på under et halvt år, men ligeledes er der flere kvinder, der afsoner domme på 10 år eller derover.

Andelen af mænd og kvinder, der har været udsat for vold eller trusler om vold under afsoningen eller varetægtsfængslingen, er stort set ens for mænd og kvinder.